

RAPORT Z MONITORINGU PROGRAMU REGIONALNEGO RADIA PUBLICZNEGO – RADIO DLA CIEBIE S.A.

NADANEGO W OKRESIE 2-8 PAŹDZIERNIKA 2017 ROKU

POD KĄTEM:

1. OCENY OFERTY PROGRAMOWEJ, W TYM SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH NADAWCY PUBLICZNEGO, OKREŚLONYCH W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 29 GRUDNIA 1992 R. O RADIOFONII I TELEWIZJI ORAZ W ROZPORZĄDZENIU KRRIT Z 27.04.2011 ROKU
2. STOPNIA REALIZACJI UZGODNIONYCH PRZEZ NADAWCĘ Z KRRIT PLANÓW PROGRAMOWYCH NA ROK 2017

Część 2

Na zlecenie
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
ZP/1/DMP/2017

Spis treści

Metoda badania	3
Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni.....	7
Badana próba	14
Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych.....	15
D. Opisowa ocena jakości programu.....	17
Walory i mocne strony.....	17
Niedostatki i słabe strony	18
Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia	18

Metoda badania

Ad. D

Na ocenę jakości programu składa się wiele czynników. Niektóre z nich mają charakter mierzalny a zatem całkowicie wolny od wady subiektywizmu. Większość czynników wpływających na jakość ma jednak charakter niewymierny, choć możliwy do oszacowania w ocenie jakościowej. Ta wieloczynnikowość oceny jakości programu powoduje potrzebę konstruowania narzędzi do jak najlepszego ujęcia i zdefiniowania podstawowych zmiennych wpływających na jakość programu i poszczególnych jego składowych. Zadanie to dotyczy przede wszystkim audycji informacyjnych i publicystycznych, które wprost, na mocy zapisów ustawy o rtv, muszą spełniać określone wymogi obiektywizmu, zawarte w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia.

Dodatkowym utrudnieniem w konstrukcji i operacjonalizacji metody oceny jakości programu jest brak obiektywnego wzorca, mogącego stanowić punkt odniesienia w analizie porównawczej. Badania prowadzone nad jakością przekazu medialnego, w tym te zlecane przez KRRiT, miały zwykle charakter analiz porównawczych, w których wybrana próba z korpusu audycji jednego typu obejmowała kilku nadawców¹. Analiza programów nadawcy publicznego sprowadzała się najczęściej do badań nad zmianą struktury gatunkowej programu².

¹ Por. badanie Macieja Mrozowskiego i Tatiany Papadiak—Kuligowskiej (Ekspertyza programów informacyjnych głównych wydań TVP1 Wiadomości, TVN Fakty, Polsat Wydarzenia z okresu 4.02.2016 r. do 11.02.2016 r.)

² Zob. Tomasz Mielczarek, Misja czy komercja – Ewolucja programu Telewizji Polskiej S.A., Zeszyty Prasoznawcze, vol. 56, nr 4, Kraków 2013, Tomasz Mielczarek, Telewizja Polska SA w latach 1994-1996, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996, Maciej Mrozowski, Kultura w telewizji publicznej: dylematy misjonarza, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996.

Trudność w skonstruowaniu narzędzia kompleksowej i obiektywnej oceny jakości programu, o której mowa powyżej polega na tym, że punktem odniesienia do analizy jakościowej programu powinien być jakiś modelowy zestaw cech składających się na idealny wzór z punktu widzenia cech założonych w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia. Taki archetypiczny wzór, idealny model, optymalny fenotyp nie istnieje. Analiza jakości programu w zakresie wypełniania przezeń misji jest więc przybliżeniem, polegającym na wyodrębnianiu wskaźników, możliwych do intersubiektywnego ich wyznaczania lub mierzenia. Następnie na przypisaniu tych wskaźników jako jednostek operacjonalizujących do czynników (najlepiej uzyskanych w starannej analizie czynnikowej), które są zdefiniowane jako elementy zakładanego efektu jakości programu. Zleceniodawca wskazał na zestaw czynników do oceny jakości audycji informacyjnych i publicystycznych, umożliwiając jednocześnie uzupełnienie tych zestawów o własne propozycje. Wykonawca korzystając z tej możliwości dodał zarówno nowe elementy oceny, jak i sformułował algorytm liczenia sumarycznej procentowej „miary obiektywizmu”.

W rezultacie do analizy jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych użyte zostały następujące zestawy czynników (w tabelach uwzględnione zostały także dodatkowe wskaźniki zaproponowane przez wykonawcę).

Audycje informacyjne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba przekazów w jednym wydaniu;
Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);
Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;
Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);

Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;
Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;
Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;
Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;
Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, nefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);
Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);
Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)
Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)
Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)

Audycje publicystyczne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;
Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);
Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);
Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;
Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);
Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;
Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;
Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie

wypowiedzi innym uczestnikom;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)
Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny
Obraz audycji na stronie internetowej stacji.

Współczynnik przystępności językowej zaproponowany jako jeden z dodatkowych wskaźników jakości audycji informacyjnych liczony jest według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A). Indeks ten jest według standardów polskich (współtwórcą tego standardu jest prof. Walery Pisarek) liczony według wzoru:

$FOG-PL(A) = 0,4 * (\text{średnia liczba słów w zdaniu} + 100 * \text{stosunek liczby słów trudnych do wszystkich słów})$, gdzie A oznacza analizowaną próbę tekstu. Wyższy indeks FOG oznacza większą mglistość tekstu, do którego pełnej czytelności potrzebne jest odpowiednio wyższe wykształcenie. Przykładowo, poziom 6 tekstu oznacza przystępność na poziomie absolwenta szkoły podstawowej, poziom 12 wymaga wykształcenia na poziomie szkoły średniej.

Wykonawcy analizy opracowali także całościowy współczynnik procentowy obiektywizmu audycji WOI(A), liczony według algorytmu, będącego sumą ważoną zakodowanych wskaźników mnożonych przez przypisane im wagi.

$WOI(A) = \sum_{j=1}^n w_j * S_j(A)$, gdzie WOI(A) – oznacza wskaźnik obiektywizmu audycji A, $S_j(A)$ - oznacza wartość surową wskaźnika j dla audycji A, w_j – oznacza wagę wskaźnika j, n – oznacza liczbę wskaźników oceny.

Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni

Każdy z wymienionych w obu powyższych tabelach wskaźników podlegał dalszemu doprecyzowaniu umożliwiającemu uzyskiwanie spójności ocen różnych osób oceniających. Zdefiniowano w ten sposób system kodowania ocen liczbowych (wartości 0, 1 lub 2) w poszczególnych skalach odpowiadających wyróżnionym wskaźnikom. Dodatkowo wskaźnikom zostały nadane rangi (0,5; 1; 1,5; 2) określające wagę danego czynnika w ocenie całościowej jakości audycji. Poniższe tabele zawierają skrótowe instrukcje kodowania i rangi/wagi wskaźników dla audycji informacyjnych i publicystycznych.

Kodowanie wskaźników jakości audycji informacyjnych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;	2=średnio mniej niż 3 minuty na 1 materiał newsowy w serwisie TV a 1 minuta w radiu; 1=mniejsza liczba newsów; 0=skrajnie mała liczba newsów	1
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);	2=pierwszy news na ważny i aktualny temat krajowy (nagle dramatyczne zdarzenie, polityka, gospodarka) lub zagraniczny (dramatyczne zdarzenie), pierwsze cztery newsy (TV) lub dwa (PR) na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 1=pierwszy news na ważny temat zagraniczny, pierwsze cztery newsy na temat najważniejszych kwestii danego	2

	dnia; 0=else	
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;	2=informacje zróżnicowane geograficznie i politycznie; 1=zróżnicowanie geograficzne, wyraźna przewaga informacji na temat jednej opcji politycznej; 0=else	1,5
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);	1=prawidłowe proporcje czasowe obecności tematów światowych, krajowych i regionalnych; 0=else	1
e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;	2=zachowana równowaga udziału przedstawicieli strony rządzącej i opozycji; 1=przedstawiciele jednej ze stron w nieznaczej przewadze; 0=obecni przedstawiciele wyłącznie jednej partii politycznej	1,5
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;	2=tematy zajmują czas według ważności; 1=nadmiernie rozszerzony jeden z newsów; 0=kilka newsów nadmiernie rozszerzonych lub skróconych	1,5
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;	2=brak materiałów infotainmentowych; 1=jeden materiał o nieznacznym zabarwieniu infotainmentowym w wydaniu weekendowym; 0=obecne materiały infotainmentowe	1

<p>h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;</p>	<p>2=jasne zapowiedzi (zajawki) kilku najważniejszych tematów; 1=obecne zapowiedzi ale niepoprawnie lub nieczytelnie sformułowane; 0=brak forszpanu</p>	<p>0,5</p>
<p>i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, niefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);</p>	<p>2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego; 1=neutralność w tonacji, emocjonalność gestów i mimiki lub odwrotnie; 0=nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk</p>	<p>2</p>
<p>j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);</p>	<p>2=brak słownictwa nacechowanego; 1=pojedyncze słowa lub zwroty nacechowane w tekstach prowadzącego; 0=nadmierna obecność słów nacechowanych</p>	<p>2</p>
<p>k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;</p>	<p>2=w pełni respektowane oddzielanie informacji od komentarza oraz poprawne przywoływanie wiarygodnych źródeł informacji; 1=oddzielanie informacji od komentarza ale błędy lub braki we wskazaniu źródła informacji albo niewiarygodne źródło informacji; 0=uchybiecie rażące jednemu lub obu zasadom rzetelnego dziennikarstwa</p>	<p>2</p>
<p>l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)</p>	<p>2=więcej niż jeden news w znacznej mierze oparty o własne wiarygodne źródła informacji (setki, wywiady, relacje korespondentów); 1=jeden news</p>	<p>1,5</p>

	z przywołaniem własnego źródła informacji; 0=brak własnych źródeł informacji	
m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)	2=doskonała jakość edytorska audycji (dźwięk, obraz, kadrowanie, montaż, obudowa graficzna); 1=wystarczająca jakość edytorska; 0=błędy techniczne	1,5
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)	2=wartość FOG od 7 do 12; 1=wartość FOG od 13 do 15; 0=wartość FOG powyżej 15	1

Kodowanie wskaźników jakości audycji publicystycznych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;	2=optimalna liczba tematów w audycji lub aspektów jednego tematu; 1=poprawna liczba tematów z nadmiernie rozbudowanym jednym z nich; 0=zbyt mała liczba tematów	1
b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);	2=zróżnicowanie tematyczne; 1=jeden temat dominujący z wieloma wyraźnie wyróżnionymi aspektami; 0=jeden temat omawiany jednoaspektowo	1

<p>c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);</p>	<p>2=proporcje czasu poświęconego na poszczególne tematy (aspekty) właściwie dobrane do ich rangi; 1=nadmierny czas poświęcony jednemu z tematów (aspektów); 0=proporcje czasu na poszczególne tematy (aspekty) zaburzone</p>	<p>1,5</p>
<p>d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;</p>	<p>2=pluralizm w doborze uczestników audycji lub uzasadniona charakterem audycji obecność jednego przedstawiciela partii politycznych; 1=uczestnicy lub uczestnik audycji nie jest politykiem (ekspert); 0=nieuzasadniony brak pluralizmu w doborze gości</p>	<p>1,5</p>
<p>e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);</p>	<p>1=przedstawienie jednolite; 0=przedstawianie z komentarzem lub złośliwością</p>	<p>2</p>
<p>f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;</p>	<p>1=proporcje czasu wypowiedzi rozłożone równomiernie; 0=wyraźna przewaga czasu trwania wypowiedzi jednej z obecnych stron</p>	<p>2</p>
<p>g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;</p>	<p>2= pytania o fakty i o opinie, rzeczowe komentarze; 1=zadawanie wyłącznie pytań o opinie; 0=nadmierna aktywność, niepotrzebne komentarze;</p>	<p>2</p>

<p>h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;</p>	<p>2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego, nieliczne słowa nacechowane; 1=dostrzegalna w głosie życzliwość wobec któregoś z prezentowanych stanowisk; 0=nieuzasadnione zróżnicowanie tonu i emocjonalności głosu prowadzącego, nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk</p>	<p>2</p>
<p>i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)</p>	<p>2=bezbłędny język prowadzącego, poprawna wymowa i styl; 1=nieliczne błędy językowe; 0=błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa</p>	<p>1,5</p>
<p>j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynnikiem ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny</p>	<p>2=opanowana kontrola tempa audycji, jej struktury, proporcji czasowych, odniesienia do innych elementów ramówki programu; 1=nieliczne błędy w kontroli kompozycji audycji; 0=brak kompetencji kompozycyjnych, nieumiejętne prowadzenie audycji</p>	<p>1,5</p>
<p>k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.</p>	<p>2=wyczerpujące i szybko zamieszczone informacje o audycji na stronie internetowej nadawcy, czytelny dostęp do tych informacji i do zapisu samej audycji; 1=obecne informacje o audycji na stronie internetowej, ale niepełne i trudne do znalezienia; 0=brak informacji o audycji na stronie</p>	<p>1</p>

	nadawcy	
--	---------	--

Rangi (wagi wskaźników) zostały nadane w efekcie badania fokusowego przeprowadzonego z udziałem grupy ekspertów z dziedziny medioznawstwa odpowiedzialnych za kontrolę jakości przeprowadzonego monitoringu. Uzyskane skalowania dwóch zestawów czynników oceny jakości (dla audycji informacyjnych i publicystycznych) dokonane przez ośmioro sędziów kompetentnych poddane zostały analizie zgodności. Zastosowana została metoda liczenia miary zgodności Alfa Krippendorfa. Uzyskany został satysfakcjonujący wynik pozwalający przyjąć nadanie wag czynnikom za uzgodnione. Wynik tego uzgodnienia zawiera się w trzeciej kolumnie powyższych tabel.

Przeprowadzone zostało następnie badanie spójności ocen sędziów kompetentnych w odniesieniu do kilku wybranych audycji pilotażowych (informacyjnych i publicystycznych). Na części z tych audycji dokonano oceny w parach sędziów oceniających, poprzez zastosowanie triangulacji. Wszystkie te testy wykazały zasadniczą spójność kodowania a zatem zgodność sędziów kompetentnych także w tym zakresie.

Algorytm obliczania „współczynnika obiektywizmu” WOI (A) wyrażany był procentowo, przy przyjęciu za 100% maksymalnych możliwych ocen do uzyskania w każdej skali. W celach ilustracyjnych, bardziej niż interpretacyjnych, autorzy badania posłużyli się słowną interpretacją wyniku procentowego, przyjmując, że ocena powyżej 90% może być uznana za „bardzo wysoką”, od 80% do 90% za „wysoką”, od 70% do 80% za „niezbyt wysoką” a poniżej 70% za „niską”. Współczynnik WOI (A), jako wielkość liczbowa, służyła także w określeniu średnich wyników dla poszczególnych prowadzących audycje bądź czytających serwisy

informacyjne, a następnie dla poszczególnych audycji osobno i sumarycznie dla obu głównych kategorii audycji.

Badana próba

Jednostką podlegającą analizie jakościowej była pojedyncza audycja, w wypadku audycji informacyjnych zwykle składająca się z szeregu newsów (wydzielonych informacji, w terminologii zlecniodawcy nazywanych „przekazami”). Ze względu na charakter i cel analizy ocenie nie podlegały pojedyncze newsy (elementy składowe audycji informacyjnych) z osobną, zatem wnioski z analizy jakościowej w mniejszym stopniu dotyczą pracy autorów pojedynczych „przekazów” (reporterów, researcherów, operatorów, montażystów), a w większym wydawców i redaktorów audycji i, w stopniu najwyższym, lektorów („anchorów”, gospodarzy programu, czytających). W wypadku audycji publicystycznych ocena jakościowa nie dotyczy zachowania gości, zaproszonych uczestników, skupia się natomiast na pracy gospodarzy audycji i, w mniejszym stopniu, ich redaktorów i wydawców.

Do zanalizowania jakościowego badanych prób tygodniowych programu wybrano następujące audycje informacyjne: **Wiadomości RDC, Wiadomości ekonomiczne, Wiadomości lokalne, Magazyn ekonomiczny.**

Pozostałe audycje informacyjne są serwisami specjalistycznymi (pogoda, sytuacja na drogach, wydarzenia sportowe) i choć oczywiście wspierają misję informacyjną i edukacyjną nadawcy publicznego, nie stanowią o pluralizmie, bezstronności, niezależności i wyważeniu.

Według zestawu parametrów oceny jakości z punktu widzenia wypełniania misji określonej w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) zostały zbadane następujące audycje publicystyczne: **Magazyn regionalny, Co tam bzyka w polityce, Sztuka dialogu, Polityka w samo południe,**

Jest sprawa, Rynek opinii, Gość poranka RDC, I wszystko jasne, RDC lokalnie.

Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych

Poza wieloczynnikową opisową analizą poszczególnych audycji, zawartą w części B raportu, podsumowane zostały uwagi zawarte w tych szczegółowych analizach dotyczące w szczególności:

W wypadku audycji informacyjnych:

Obszaru geograficznego najczęściej obecnego w przekazie informacyjnym nadawcy.

Najczęściej pojawiającej się tematyki i ewentualnych dysproporcji w nadanych tej tematyce rangach (miejsce w audycji, czas poświęcony).

Gatekeepingu – obecności najważniejszych kwestii i ich atrybutów, kolejności ich umieszczenia w serwisie.

Źródła inspiracji newsa i jego aktualności.

Stopnia uramowienia przekazu (jednostronność lub wielostronność przekazu).

Stopnia złożoności poszczególnych newsów (zrozumiałość całości przekazu, logika poszczególnych elementów newsa – setki, voice-over, komentarze z offu, stand-upy, wprowadzenia prowadzącego).

Ogólnej oceny tempa i konstrukcji audycji (liczba newsów, proporcje czasu, dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia, poprawności forszpanów).

Formy przekazu (wiadomość czytana, relacja reporterska, relacja reporterska z setkami, relacja live, materiał archiwalny, felieton filmowy, impresja).

Stopnia samodzielności w przygotowywaniu serwisów informacyjnych (udział materiałów i relacji własnych).

Szerokości źródeł informacji – liczby korespondentów w terenie, liczby korespondentów z kraju i z zagranicy, informacje z mediów społecznościowych.

Bezstronności w prezentowanych opiniach (proporcje udziału ewentualnych stron politycznych, obecność lub brak pozawerbalnych sugestii obrazem lub dźwiękiem, obecność ocen wartościujących w tekstach offu).

Zachowania podstawowych reguł dziennikarstwa informacyjnego (zasada oddzielania komentarza od informacji, poprawne przytaczanie źródeł informacji, prezentacja faktów, ich przyczyn i skutków).

Neutralności w czytaniu wiadomości (pod względem tonu, emocji, tempa).

Poprawności językowej i poziomu przystępności przekazu.

Oprawy graficznej i wizualnej (w wypadku programu telewizyjnego – infografiki, belki, animacje).

Zdarzających się błędów konstrukcyjnych i technicznych.

W wypadku audycji publicystycznych:

Staranności kompozycyjnej prowadzącego lub prowadzących (zapowiedź i prezentacja uczestników, liczba przerw i dopowiedzeń, kontrola tempa i proporcji tematów i pojedynczych wypowiedzi).

Zrównoważonego podziału czasu audycji (pomiędzy uczestników, pomiędzy tematy i ich aspekty).

Neutralności i bezstronności prowadzącego (w doborze tematów, doborze uczestników, w tonie wypowiedzi, obecności emocji).

Poprawności warsztatowej (kompetentne zadawanie pytań, unikanie komentarza, pytanie o fakty i opinie).

Poprawności językowej w zakresie wymowy, formy wypowiedzi, mowy ciała, intonacji).

Obecności zapisu audycji i jej obrazu na stronie internetowej nadawcy.

Wskazane zostały też walory i niedostatki, mocne i słabe strony całości programu w realizacji zadań ustawowych i planów programowych.

D. Opisowa ocena jakości programu

Walory i mocne strony

Aspekt informacyjny

- częsty udział ekspertów z danych dziedzin
- niektóre audycje z udziałem telefonicznym słuchaczy
- promocja artystów regionalnych

Aspekt komentatorski

- duża liczba gości (w wielu audycjach porannych i popołudniowych na dany temat rozmawia kilka osób)
- rozmowy na aktualne i bieżące tematy
- szeroki wachlarz tematyczny audycji kulturalnych
- urozmaicone audycje dla młodzieży, które dotyczą różnych dziedzin

Aspekt komunikacyjny

- audycje zachęcające do aktywnego spędzania czasu
- dobra jakość techniczna nadawanych audycji
- poprawnej jakości transmisje na żywo
- czas trwania treści regionalnych w kategorii informacja był wyższy od czasu zaplanowanego, a w publicystyce bardzo zbliżony

- urozmaicone audycje muzyczne - muzyka nie tylko współczesna, ale także ta starsza

Niedostatki i słabe strony

Aspekt informacyjny

- czas trwania treści regionalnych w kulturze, edukacji, sporcie i rozrywce znacząco odbiega od czasu deklarowanego w planie programowym - jest zdecydowanie mniejszy

- w audycjach preferowanych niektóre z audycji niesłusznie zostały umieszczone w danych kategoriach, ponieważ ich tematyka nie jest zgodna z kategorią

- wiele audycji nadanych zostało pod innymi nazwami niż występujące w planie programowym

Aspekt komentatorski

- niekiedy jeden temat poruszany w audycjach zajmuje bardzo dużo czasu, przez co audycja staje się monotonna

- żadna z kategorii audycji preferowanych nie wypełniła całkowicie swojej misji

- nadano dużo audycji, które nie były umieszczone w planie programowym

- mała liczba audycji sportowych

Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia

Audycje informacyjne:

Wiadomości RDC – codzienny serwis informacyjny można ocenić wysoko ze względu na zachowanie pluralizmu, bezstronności i wyważenia.

Rzadko słycać u prowadzących stosunek emocjonalny do przedstawianych wiadomości (kiedy się pojawia, to najczęściej jest to afirmacja wobec ciekawych propozycji kulturalnych), prawie nie występują słowa czy zwroty nacechowane, pojawiają się zaledwie pojedyncze sytuacje, w których da się ocenić stosunek dziennikarza do czytanej wiadomości. Nie zawsze podawane są źródła wiadomości, jednak przy okazji większości z nich w ramach serwisu wypowiada się ktoś mający wiedzę o danej sprawie. Dużo jest cytatów i nagrań z konferencji prasowych, wystąpień. Często korzysta się z relacji stałych korespondentów lub specjalnych wysłanników.

Wątpliwości budzi kolejność przedstawianych informacji oraz proporcje czasu, jaki poświęca się poszczególnym newsom. Zdarzają się ważne wydarzenia niemal pominięte w serwisie (nieobecność w forszpanie lub znacznie krótszy czas poświęcony newsowi). Czasem w ramach serwisu informacyjnego czas antenowy jest poświęcany w zbyt dużym stopniu relacjom reporterskim. Ważne wiadomości ustępują niekiedy pierwszego miejsca w kolejności newsów wiadomościom sportowym.

Na pochwałę zasługuje to, że w serwisie bardzo niewiele jest informacji o nieistotnych i nie merytorycznych szczegółach i sytuacjach z życia czołowych polityków krajowych – prezentowani są oni w kontekście konkretnych zdarzeń, a nie ewentualnych gaf.

Zdarzają się natomiast informacje o zabarwieniu infotainmentowym.

Duży nacisk jest położony na wiadomości lokalne, choć czasem wiadomości lokalne o małym znaczeniu spychają ważne wiadomości z kraju czy ze świata na dalsze pozycje w kolejności prezentowania na antenie. Bloki informacji lokalnych znajdują swoje miejsce w *Wiadomościach lokalnych* – audycji prowadzonej i przygotowywanej starannie i rzetelnie.

Audycje publicystyczne

W ramach audycji publicystycznych wyniki analizy pokazują zwykle wysoki wskaźnik obiektywizmu. Uczestnikami debat są eksperci, publicyści. Goście przedstawiani są w neutralny sposób, faworyzowania rozmówców nie widać po czasie antenowym, który jest między nich rozdzielany.

Rozmówcy zapraszani do programów reprezentują różne opcje polityczne, zróżnicowane środowiska i redakcje. Prowadzący panują nad tempem i kompozycją audycji.

Wydanie audycji „**Co tam bżyka w polityce**” prowadzonej przez Antoniego Trzmiela odbywa się w spokojnym, wyważonym tempie i stylu. Brak ingerencji prowadzącego umożliwia swobodną rozmowę. Dobór gości odpowiedni w ramach charakteru audycji – dwoje przedstawicieli dziennikarskich komentatorów politycznych. Sposób przedstawienia gości neutralny. Prezentacja (krótka) także na koniec audycji.

Prowadzący zadaje konkretne pytania, wprowadza nowe tematy. Wypowiedzi rozmówców w skali całej audycji z zachowaniem proporcji czasowych. Prowadzący pilnuje tempa audycji. Nie używa słów i zwrotów nacechowanych. Przyjmuje niekiedy rolę dyskutanta.

Audycja **Sztuka dialogu** prowadzona jest w badanym tygodniu przez Roberta Łuchniaka. Tematy omawiane są proporcjonalnie. Dobór gości – uczestników debaty – jest właściwy, w audycji uczestniczą parlamentarzyści z sześciu ugrupowań parlamentarnych. Pluralizm jest zachowany.

Sposób przedstawienia gości neutralny. Prezentacja także na koniec audycji. Prowadzący zadaje konkretne pytania. Wypowiedzi rozmówców w skali całej audycji z zachowaniem proporcji czasowych. Prowadzący nie kontroluje niekiedy przebiegu rozmów, nie ingeruje w liczne przerwania wypowiedzi innych rozmówców przez niektórych gości. Używa niekiedy słów i zwrotów nacechowanych („w tym cyrku”, „powinniście ryknąć”, „wy jesteście specami od JOW-ów”).

Prowadzący nie przedstawił się na początku audycji. Przypomina bardzo rzadko nazwiska osób ponownie zabierających głos w dyskusji. Przytacza pogłoski („podobno...”).

Audycja przebiega w atmosferze nerwowości, w dobrym tempie. Na koniec audycji prowadzący nie zapowiada kolejnego jej wydania. Zapowiada kolejną audycję w ramówce dnia.

Audycja **Gość poranka** prowadzona jest w badanym tygodniu przez dwóch dziennikarzy, Grzegorza Chlastę i Roberta Łuchniaka.

Prowadzący poprawnie moderują rozmowę, pytają o fakty i opinie, kontrolują przebieg rozmowy, nie używają słów i zwrotów nacechowanych. Nie wcinają się w wypowiedzi rozmówców, używają poprawnej polszczyzny i wyważonego stylu.

Audycja przebiega w sposób dynamiczny. Prowadzący sprawnie przechodzą do kolejnych pytań i podtematów.

Magazyn regionalny to audycja przedstawiająca i omawiająca sprawy ważne dot. regionu i kraju służąca informowaniu o nich, ale i edukacji obywatelskiej. Audycja z udziałem samorządowców oraz przedstawicieli związków zawodowych, lokalnych organizacji pozarządowych. Prowadzona jest przez Agnieszkę Lipkę-Barnett. Jeden temat audycji dyskutowany jest dogłębnie i wieloaspektowo.

Audycja **RDC lokalnie** prowadzona jest w badanym tygodniu przez Roberta Łuchniaka. W opanowany i spokojny sposób prowadzący moderuje rozmowę. Tematy poruszane w audycji dotyczą wydarzeń odbywających się w poszczególnych regionach województwa mazowieckiego.

Jest sprawa, audycja interwencyjno-społeczna, reporterska, dotyczy kwestii lokalnych i regionalnych. Audycja tworzona jest dla i przez słuchaczy, tematy podejmowane m.in. w odpowiedzi na ich zgłoszenia. Prowadząca Elżbieta Uzdańska krótko wprowadza do każdego tematu,

poprawnie moderuje audycją, w dobrym tempie, czasami przybiera jednak zbyt emocjonalny ton. Jest dobrze przygotowana do poruszanych tematów. Połączenia telefoniczne są poprawnie moderowane. Prowadząca niepotrzebnie prowadzi spór z jednym z dzwoniących słuchaczy.

Audycja Rynek opinii prowadzona w badanym tygodniu przez Bartłomieja Sawickiego i Piotra Stepińskiego. Krótkie wprowadzenia do podtematów. Nieliczne przerwania, zwykle w celu doprecyzowania pytania. Nieliczne zwroty nacechowane (np. „mloch”). Prowadzący używają poprawnej polszczyzny, jednak jeden ma problem z wymową a drugi wadę wymowy (problem z „r”). Dobre panowanie nad tempem audycji, która przebiega spokojnie, bez zaognień. Zapowiedzi następnych elementów audycji i kolejnej edycji audycji.

W sobotniej audycji **I wszystko jasne** lokalni politycy podsumowują wydarzenia ostatniego tygodnia w Warszawie. Prowadząca Celina Witas.

Dobór właściwy gości – przedstawiciele wszystkich opcji politycznych oraz przedstawiciela inicjatywy społecznej. Przedstawiciel PiS spóźnił się i dołączył do gości w trakcie audycji. Sposób przedstawienia gości był neutralny. Prowadząca zadaje pytania krótkie i konkretne pytania. Dobrze zachowane są proporcje czasowe pomiędzy poszczególnymi tematami.

Prowadząca poprawnie moderuje rozmowę, pyta o fakty i opinie, kontroluje przebieg rozmowy. Płynne przejście do przerwy na element audycji pt. „Stołeczne Kalendarium”. Prowadząca pilnuje, żeby każdy uczestnik mógł zabrać głos. Nieliczne sytuacje zakrzykiwania się gości.

Prowadząca nie używa słów i zwrotów nacechowanych (w przeciwieństwie do zaproszonych gości). Liczne przerwania w celu dopytania. Prowadząca wcina się w wypowiedzi rozmówców w momencie, kiedy zaczynają odbiegać od tematu, używa poprawnej polszczyzny i wyważonego stylu.

Audycja przebiega w sposób dynamiczny. Prowadząca sprawnie przechodzi do kolejnych pytań i tematów.

Audycja **Polityka w samo południe** jest autorską audycją Michała Kolanko. Prowadzona jest kompetentnie, na wysokim poziomie merytorycznym. Prowadzący poprawnie moderuje rozmowę, pyta o fakty i opinie, kontroluje przebieg i spokojne tempo rozmowy. Dopytuje rozmówcę, kiedy ten unika odpowiedzi. Prowadzący używa poprawnej polszczyzny jednak w odbiorze przeszkadza nieco niewyraźna wymowa.

Oceny poszczególnych prowadzących

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocen
Filip Gąsior	Informacja	Wiadomości	92,02%
Olaf Ważyński	Informacja	Wiadomości	91,67%
	Informacja	Wiadomości lokalne	93,59%
	Informacja	Wiadomości ekonomiczne	94,87%
	Łącznie Olaf Ważyński		92,59%
Natalia Gorzelnik	Informacja	Wiadomości	93,31%
	Informacja	Wiadomości lokalne	94,39%
	Łącznie Natalia Gorzelnik		93,64%
Marta Hernik	Informacja	Wiadomości	92,74%
	Informacja	Wiadomości lokalne	91,03%
	Informacja	Wiadomości ekonomiczne	92,95%
	Łącznie Marta Hernik		92,01%
Natalia Rozbicka	Informacja	Wiadomości	91,81%
	Informacja	Wiadomości lokalne	95,03%
	Informacja	Wiadomości ekonomiczne	94,87%
	Łącznie Natalia Rozbicka		93,56%

Beata Nowak	Informacja	Wiadomości	91,94%
Przemysław Lis	Informacja	Wiadomości lokalne	92,49%
	Informacja	Wiadomości ekonomiczne	92,95%
	Łącznie Przemysław Lis		92,59%
Jakub Kapiszewski	Informacja	Magazyn ekonomiczny	86,00%
Michał Kolanko	Informacja	Polityka w samo południe	88,00%
Robert Łuchniak	Informacja	Sztuka dialogu	83,33%
	Publicystka	Gość Poranka RDC	96,67%
	Publicystyka	RDC Lokalnie	96,67%
	Łącznie Robert Łuchniak		93,34%
Grzegorz Chlasta	Publicystyka	Gość Poranka RDC	93,33%
Antoni Trzmiel	Publicystyka	Co tam bżyka w polityce?	96,67%
Agnieszka Lipka-Barnett	Publicystyka	Magazyn regionalny	85,00%
Elżbieta Uzdańska	Publicystyka	Jest sprawa	90,00%
Bartłomiej Sawicki	Publicystyka	Rynek opinii	85,00%
Piotr Stępiński	Publicystyka	Rynek opinii	85,00%
Celina Witas	Publicystyka	I wszystko jasne	95,00%

Ocena poszczególnych audycji

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocen
---------------	-----------	--------------

Wiadomości	Informacja	92,29%
Wiadomości lokalne	Informacja	93,44%
Wiadomości ekonomiczne	Informacja	94,18%
Magazyn ekonomiczny	Informacja	86,00%
Polityka w samo południe	Informacja	88,00%
Sztuka dialogu	Informacja	83,33%
Gość Poranka RDC	Publicystyka	93,94%
RDC Lokalnie	Publicystyka	96,67%
Co tam bzyka w polityce	Publicystyka	96,67%
Magazyn regionalny	Publicystyka	85,00%
Jest sprawa	Publicystyka	90,00%
Rynek opinii	Publicystyka	85,00%

Podsumowanie kategorii

Nazwa kategorii	Średnia ocen kategorii
Informacja	92,49%
Publicystyka	92,22%

Wyniki liczbowe odzwierciedlają ogólny bardzo dobry wynik analizy jakościowej realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia audycji składających się na program Radia dla Ciebie w badanym tygodniu.